

Блакитна дитина (переказ)

Анатолій Дімаров

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Зараз оповідач – дорослий чоловік, у якого є син-школяр. Коли хлопець приносить зі школи погані оцінки чи зауваження про поведінку, дружина оповідача і мама завжди кажуть хлопцеві, що його тато ніколи у школі не шкодив і завжди отримував гарні оцінки. Оповідачеві здається, що з розповідей дружини і мами виникає блакитна дитина, яка володіє усіма чеснотами. Та чоловік згадує час, коли вчився у 5–Б, і йому хочеться розказати читачеві, якою дитиною він був насправді.

...У класі Толика була красива дівчинка Оля з дивним прізвищем Чровжова. Якось після уроків діти йшли додому і Оля захотіла яблука з саду дядька Матвія. Хлопці боялися цього суворого дядька, у якого був найкращий сад у селі і ніколи туди не лазили. Та чого не зробиш заради дівчини. Толя вибрався на дерево, але його зловили. Коли його друзі розбіглися, дядько Матвій наказав скидати штани і добряче попик кропивою. Хлопець побіг від дядька на став і там охолоджувався у воді аж до вечора. Толикову ганьбу переживав Ванько, і друзі влаштували помсту. Ванько був сусідом дядька Матвія і знав, що той щосуботи, коли добре стемніє, бере клуночок яблук, чимчикує городами до крайнього двору, де жила самогонщиця Олена, та й стрибає через перелаз до неї у двір. Хлопці у тому місці викопали яму, і вночі туди звалився не тільки дядько Матвій, але й голова сільського споживчого товариства, що його люто ненавиділи всі парубки та дівчата села, бо він за ними підглядав і докладав їхнім батькам.

Толик довго сердився на зрадницю Олю, яка пішла геть, коли дядько Матвій мстив. До всього Оля і Сонька стали нерозлучними подругами, і компанію розбилася. Толик відчував себе самотнім, усіма зрадженим. Іще він уявляв себе запорожцем, бо саме захопився "Тарасом Бульбою" Гоголя. Хлопець дуже любив читати. У їхній комірчині стояли два великі ящики, які залишив вчитель, що мешкав тут раніше. Якось Толик, поки мами не було вдома, проник до тих ящиків і виявив там книжки. Першою він витяг оповідання й повісті Джека Лондона. Обережно, одну по одній, хлопець діставав їх протягом літа й осені, і читав.

Толик пересердився на Олю, коли всі школярі розбивали парк на величезному пустирищі. Того дня Толик був у парі з Олею. Вони посадили тендітну топольку, яка здавалася їм найкращою.

У одному класі з Толиком навчався син лісника – Василь Кологойда, який вмів брати у рот жабок, а потім випускав на дівчат. Якось Ванько поцікавився у Толика, чи той взяв би в рот жабу. Толя похвалився, що так. Другого дня, гордий за товариша,

Ванько розповів усім про відвагу товариша. Тож тепер Толя мусив показати своє вміння. Хлопець потренувався на ставку і зранку приніс до школи жабенят. Взявши жабеня в рот, вони з хлопцями стали чекати дівчат, щоб похвастатись. Та тут раптом підійшов вчитель і привітався. Усі хлопці відповіли, а Толик не знав, що ж робити. Він мусив... ковтнути жабеня. На кілька днів хлопець став героєм усієї школи.

Але не тільки веселі пригоди траплялися в його житті. Наприклад, його завжди перестрівав Грицько – менший син глухонімого чоботаря, і завжди бив. Край оцим сутичкам поклав вірний Толиків друга – Ванько: вони разом одлупцювали Грицька. Серед інших невеселих пригод – подерта нова сорочка (Толик лазив на сосну), постійні сутички з собаками (хлопець першим дражнив їх). А якось вчителька української мови та літератури – Галина Іванівна, дуже молода і красива, задала додому письмову роботу. Це мав бути твір про те, як діти допомагають батькам. Толя вирішив зробити щось незвичайне і написати про це. І тут саме трапилася нагода – маму викликали на дводенну нараду до району, а вони із Сергійком лишалися на хазяйстві удвох. Провівши маму до поїзда, Толик з братом мирно провели перший день. Наступного дня після уроків хлопець вирішив прибрати у хаті. Він взявся мити підлогу, а Сергійко носив воду. Коли братик довго не приносив чисту воду, Толя вийшов на город і побачив, що Сергійко грається. Брати почали сваритися і битися. Потім Сергійко розбив палицею Толин улюблений кофейник! Отоді брати вже так почали битися, що розвалили комин. Усю хату вкрила сажка і глина. Брати стояли посеред цегли, перемазані, як чорти. Тепер Толя не знав, що ж писати в тому самотійному творі.

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

З усіх учителів діти в Толиному класі найбільше боялися Павла Степановича, завпеда, що викладав у класі алгебру. Найбільшою карою у класі вважалося, коли викликали до Павла Степановича на розмову. Толик теж кілька разів стояв у кабінеті завуча. Хлопець ніяк не міг зрозуміти алгебру, бо як це можна додавати, віднімати, множити й ділити не цифри, а літери. І от після уроків завуч наказав зайти до нього. Ванько переживав за друга, але Павло Степанович за годину пояснив Толі усе, що він не розумів. З того дня вчитель не здавався Толі таким суворим, як раніше.

Класного керівника Віктора Михайловича учні зовсім не боялися, зате дуже любили. Віктор Михайлович був дуже молодий і був безнадійно закоханий у молоду вчительку Галину Іванівну. Не без допомоги хлопців з класу закохані скоро одружилися.

Безмежно довгі літні канікули були улюбленою порою для дітей, бо в цей час вони могли робити все, що хочуть. Найбільше часу проводили біля річки. У селі був баштан, і хлопці часто туди бігали по кавуни, хоч там сторожував дядько Григій з рушницею. Якось Микола отримав у заднє місце постріл сіллю і довго вимочував у річці "рану". Тоді він придумав усім хлопцям почіпляти ззаду дощечки. Побачивши такий "винахід", дядько Григій щиро сміявся.

Найбільше Толя любив ловити раків. Якось вони з братом наловили у відро багато раків. Та коли поверталися додому і Сергійко хотів набрати ракам свіжої води, він втопив відро з раками.

Одного разу Толі довелося стати помічником справжнього художника, який приїхав у село малювати різні гасла, декорацію для клубу і портрет голови села. Після закінчення робіт голова мав заплатити Толі три карбованці, та коли художник поїхав, голова "забув". Та Толя кожного дня ходив під хату, і все село знало про гроші. Які був винен голова. Тож йому таки довелося віддати хлопцеві чесно зароблені гроші.

Перший у житті новий костюм Толя надів уже в шостому класі, бо у сім'ї не було зайвих коштів. На свято Першого травня Толя у новому костюмі навіть ніс прапор, чим дуже пишався. Та потім він пішов з друзями до залізниці, де впав у ковбаню з мазутом. Випрати костюм було неможливо, і він був геть рудий. Микола пропонував спалити костюм... На другий день, коли переколотилось та перемололось, Толя попросив маму не купувати більше нових костюмів! Бо від них одна біда!

* * *

Оце поки що й усе про блакитну дитину.

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу